

Meddelelser fra Selskabet

BELLMAN I DANMARK

Nr. 103 - Juni 2021

Den unge Bellman

NYT LIV TIL BELLMANSELSKABET

Efter et år i tvungen nedlukning på grund af corona, sidder jeg, i skrivende stund, og glæder mig til et 2021, hvor vores kære selskab igen skal leve.

Der er indkaldt til generalforsamling/ årsmøde **tir. 15 juni kl. 16**. Traditionen tro på Den Svenske Ambassade på Sct. Annæ Plads 15.

Bellmandagen bliver **8 august på Sophienholm kl. 13**. Bemærk tidspunktet!

Jeg kan love et stort og flot program, som kompensation for den triste coronatid. Den fremragende skuespiller og bellmanfortolker Daniel Sjöberg er hovednummeret, og derudover vil en perlerække af medvirkende forgylde 2. afdeling.

Hvis vejret er med os, og vi kan være udendørs på Sophienholm- er man velkommen til selv at medbringe picnic og vin!

Der er begrænset parkering derude, men vi gør opmærksom på bus 191 fra Lyngby St- og Bådarten fra Rundkørslen i Lyngby!

Ved dårligt vejr flyttes koncerten til Store Kapel på Gyrith Lemchesvej - annonceres på hjemmesiden Bellman.dk

Er man i **Viborg 26. september**, kan man her opleve en håndfuld af vore bellmanelskere optræde.

Endvidere planlægger vi i efteråret en sangaften i Svenska Gustafskyrkan, Folke Bernadottes Allé 4.

Naturligvis kan vi også se frem til **Fredmandagen 19. november, kl. 19:30** på Gentofte Hovedbibliotek.

Herudover vil der snarest blive lagt en podcast (den er fremstillet) på bellman.dk hvor Steen Nordberg-Nielsen, sang og Jens Overbye, guitar vil divertere.

Endelig: Det koster i 2021 kun **100 kr.** at blive medlem af Selskabet Bellman i Danmark!

Spred det gode budskab til familie, venner og bekendte – og husk! Har du selv endnu ikke fået betalt kontingent, er det aldrig for sent. Reg. nr. 1551 konto 53703751.

Vel mødt i den kommende tid!

Henrik Bøggild
Formand

VELLYKKET ÅRSMØDE OG GENERALFORSAMLING PÅ DEN SVENSK AMBASSADE 15. JUNI 2021

Generalforsamlingen forløb efter gældende regler hurtigt, muntert, uden problemer og med et fint fremmøde!

Formandens beretning var præget af de mange aflyste arrangementer – men vi har ikke ligget på den lade side, og vi har holdt møder på Zoom, for vi håbede hele tiden på at kunne gennemføre vores planer! Dette Årsmøde blev således også udsat fra februar til i dag!

Økonomien er god efter det mærkelige Corona år, for som det blev

bemærket fra salen – så får man overskud, når man ingenting laver!

Vores formand har valgt at trække sig efter 6 år på posten, og opera-sangeren Steen Nordberg-Nielsen bliver ny formand! Styrelsen blev præsenteret, Sisi Cohrt var fraværende, men hun har påtaget sig at blive Hjemmeside ansvarlig.

Medlemmerne blev opfordret til at bidrage med indlæg til vores blad, specielt mangler vi litterære artikler!

Henrik fik velfortjent afskedsgave og

en tak med kort omtale af de mange succesfulde arrangementer gennem årene!

Den kommende formand præsenterede sig selv – som sanger og Bellman interesseret – og han fortalte meget muntert om, hvordan han for nogle år siden var lige ved at vælge medlemskabet fra! Og som ordstyreren straks bemærkede – så kan man risikere at ende som formand, når man undlader at betale sit kontingent!

Efter pausen, hvor ambassaden serverede en forfriskning, bød den nye ambassadør Charlotte Wrangberg velkommen – og vi må meget gerne benytte lokalerne i fremtiden! Hun holder meget af Bellman's digtning og musik, og ambassadens bygning er faktisk fra Bellmans tid, fortalte hun, den er bygget i 1750.

Alle sang med på fællessangene, så taget var ved at lette! Først ” Er jeg født, så vil jeg leve” og efter pausen ”Op Amaryllis” med Flemming Klyver ved pianoet – og som slutning ” Så lunker vi..” med den kommende formand som forsanger akkompagneret af guitaristen Jens Overby!

Programmet var alsidigt og morsomt! Steen Nordberg-Nielsen startede med Epistel 32 – Mutter porten er lukket – Så vi for første gang hørte hans flotte sangstemme – og det var både sjovt og meget flot!

Hans Brodersen holdt et blændende godt foredrag om Bellman's tid – om forholdet mellem fornuft, etik og moral og så Roussaud's tanker om ”Tilbage til naturen”. Fremragende og morsomt!

Jarl Forsman's Sang nr 19 om døden – bjørnen, der er inkassator var gripende, og derefter fik vi den dejlige Ep 19 ”Se vores skygge” begge smukt akkompagneret af Henrik Bøggild på Fagot!

Tiden gik alt for hurtigt på denne dejlige eftermiddag!

EN BREVVEKSLING II

v. Palle Thilo

Da Schröderheim modtager Bellmans bønsskrift ligger Gustaf III i øvelseslejr med 8000 mand i Skåne mellem Ellinge, Örtofta og Skarhult. Han medbringer sit kancelli, herunder også Schröderheim, som vi vil se til liden opbyggelse for sidstnævnte. 11 dage efter modtagelsen af vennens brev sender han følgende svar:

*Højtærede Herr Bror! Her af dit sidste brev
Mit hele væsen glad, fornøjet og opstemt blev.
Jeg havde ønsket straks behørigt det besvare,
Men i bekneb for rim min flid jeg måtte spare.
Nu da min digtekunst, af Haqvin Baggers' ord,
I går opmuntret blev, så nok i dag jeg tror,
At for min gamle ven, med søndersprukken tunge,
Om Skånes herlighed og andet jeg tør sjunge;
Men fyld dig først, min ven, blød op dit sentiment
Før du om mit poem kan gi' dit jugement.
Drik fader Mowitz til, lad valdhorn musicere,
Bed Fredman stige frem, og sin fiol traktere,
Sæt lille Ulla op på knæ't af Ann Chatrin',
Justér så Fader Bergs humør med et glas vin.
Og hvis de gode folk en stund kan festen glemme,
Lad dem min tørst og min påskønnelse fornemme.
Læg, Sandhed, ingen tvang på mine penselslag,
Jeg vil ej synes lærd, men gerne hovedsvag.
På denne blege mark imellem Skånes stæder,
I efterårets rusk der trives ingen glæder.
Ved en forplumret å et oprejst tårn der står,
Med ar af tidens tand i mange hundred år,
En bygning som Gribsholm, men mere trang og øde,
Først til arrest bestemt for danske Håkan Røde²,*

Og siden dit og dat, men mest til magasin,
Nu venter dommedag og trodser sin ruin.
I dette bygningsværk da himlen det behage
At Kongens Kancelli tilbringer sine dage.
Man bør vort Skarhult³ se, vor tamme levevis,
Og føle hvordan Gud kan svinge tugtens ris.
Ja, ville her en munk man klosterlivet byde,
Han kunne glad sin dag med bøn og voksllys nyde.
Ej fristet i sin dyd bekræfte her sin dåb
Og kvæle alt begær i tålsomhed og håb:
De mens'kelige høns som særk og kjole bære
Har her en koloni, dem kun til ringe ære:
To fødder hvilkes omfang næppe måles kan,
Jævnt tykke ben, og lår som gnider mod hinand'.
De deres sminke tår fra fæhusgulvets fliser,
Og liv på mindst en al'n i diameter viser,
Mens barmen flad og hæslig lodret hænger ned
Og stænger Astrilds⁴ magt for tid og evighed.
Hvis solen i sin gang naturens skønhed måler,
Har intetsteds som her den misbrugt sine stråler!
Gid Gud ved dette syn min hånd bevare kan,
Så ej jeg Sodoms straf bereder Svealand!

Min tilstand ser du nu. Jeg orker ej berette,
Hvad ellers nævnes kan. Men for mit sind at lette
Vil endnu her fra Skåne jeg dog skikke dig
Et ydmygt brev og promemoria om mig.

Den pige du har nævnt, hvis mave rund du finder,
Der ved mit blotte navn får purpurøde kinder,
Hun har, som du vel så, et sødt fysiognomi,
Ak, gid det pant hun bær må hendes lige bli'!
Vi siden Adams fald jo gerne vil fornægte
Hvad vi i sved formår når vi med piger fægte!
Men min oprigtighed dig aldrig skuffe vil;
Min synd bekender jeg – min ære står på spil.
Ej glemmer nogen tid jeg Herr Adjunktens lekse;
Min pige priser jeg, hun er ej blandt de hekse
Som pænt i store skrud på alle gader gå,
Hun plejer blot på tærsklen af en kro at stå.
Jeg vil at hun til dig, min bedste ven, må haste,
Og i dit ømme skød sit elskovspant må kaste.
Jeg ønsker hun kan bo ved Stockholms sladretorv
Og føde der sit barn hos madam Klingenborg.

I nødsfald må min Bror et rum på Søder hyre,
Og hvad der mer' skal til på bedste vis bestyre.
Hos Skarenberg du får, blot ved din signatur,
Mos, sirup, sæbe og alt hvad der ellers du'r.
Lad derpå et par døgn i største stilhed løbe,
Så kan du øl og vin hos Haupt og Reiners købe.
Tre dage hviler hun på sin paradeseng,
Og send så ud, min bror, din gamle hulde dreng,
Byd Movitz allerførst, og Fredman må vi have,
Du ser et valdhorn an jeg gi'r som faddergave,
Og stil så Bergen op, og Ulla overfor,
Og Ann Katrin som nok er svimmel hvor hun står.
Ak, om Ambrosius Borg kom fra de dødes rige!
Indbyd en anden, dog, kun hvis det bli'r hans lige!
Eksempelvis, min Bror, Pratenius nævnes må,
Medmindre da du en som bedre er kan få.
Hans løn bortset fra øl og hvad han kan fortære,
Ret hæderlig vil bli', hvis jeg dig må besvære
Med strikt at regne ud hvad otte dages rus
Kan koste, uden glas, indregnet en kardus⁵.
Jeg ej på varsler tror; dog ville det mig glæde,
På det at drengen straks får kær den rette væde,
At Stockholms dobbeltøl, ej vand der bruges må
Når han ved fontens fad sit smukke navn vil få.
Bibius Mikael hans døbenavn skal blive,
Et navn han sidenhen betydning nok vil give.
Lad alt nu ærligt gå. Skønt drengen kaldes min
Vil for hans dåbsøl dog al æren blive din.

Valuta bliver sendt for alting at bestride,
Men tidens ugunst, ak, os bringer megen kvide.
Tag fat, min hjertensbror; de faderløses far
Vel finde kan en præst som mønt og hjerte har.
Af Tyrkens gamle ven kan Hagge⁶ sikkert røres,
Så at den gyldne sum til dig omsider føres
Som for dit vakre digt⁷ piraten loved' dig.
Mon han endnu i hovedstad'n befinder sig?

Jeg beder dig, min ven, om alt at arrangere,
Det ikke er så lidt jeg beder dig levere;
Men jeg er som jeg er, og som jeg være bør,
Højtærede herr Brors trës humble serviteur

Elis Schröderheim. Lejren mellem Ellinge og Örtofta, d. 4. Sept. 1774.

P.S.

*Men nu, min hjertensbror, jeg tale vil om resten.
Hvad er det nu med din absurde ven, ham præsten?
Sig, bruger han kalot, sig om han bruger snus,
Sig, kan han vogte får, og kan han ta'- en rus?
Gud ved, min ven, hvordan den sag monstro kan vendes;
Men jeg har aldrig kendt Guds redskab Ludvig Ennes:
Af hvad natur han er, om han kan Herrsta få
Når Skånes kvæg må næsten uden foder gå?
Hvis han en fremmed er, så bed ham hjemme blive.
De hellige Guds mænd, for deres nød beskrive,
Som fremmede sig ser. Bed ham nu huske på
Hvad knurren fra sit folk, i ødemarkens grå,
På vej til Kanaans Land en Joshua måtte smage,
Og bed ham herudaf en nyttig lærdom drage!
Måske han som profet ej tåles i sit land!
Det bli'r mig ganske kært hvis himlens mildhed kan
Blødgøre Gustafs bryst og skabe tanker ømme
For hr Pastor'n. Hans skål! Mit bæger vil jeg tømme!
Om nu miraklet sker vil du at vide få.
Gud give dig alt godt, gid snart vi mødes må!*

Denne brevveksling spredtes i talrige afskrifter og gjorde stormende lykke, mindst måske hos den kvindelige del af Skånes befolkning. Et lille plaster på såret kunne være at Schröderheim i sin ugalante karakteristik samtidig giver et glimrende signalement af sig selv. Han var nemlig et ordentligt skummel, overdådigt polstret både til gården og gaden. Men samtidig var han en pragtfuld selskabsmand med både dannelse, vid og forstand, hvilket vel egentlig skinner igennem alle grovhederne. Hans omsorg for nymfen med den kuplede bug taler også til hans fordel og var vist ikke så almindelig i samtiden. Men naturligvis voksede træerne ikke ind i himlen. Den 26. november 1776 giftede Schröderheim sig med Bellmans ungdomsveninde Anna Charlotta v. Stapelmohr. Fru Schröderheim var ikke mindre slagfærdig end sin mand, og ægtefælderne skal have suppleret hinanden på det fortræffeligste og sammen repræsenteret en betydelig underholdningsværdi – hvis man ikke var for sart - men det var man sjældent i Stockholm i de dage.

Schröderheim røber ingen synderlig sympati for Ennes og giver ham ikke mange chancer. Hans kølighed kan undre i betragtning af den tjeneste han selv beder Bellman om. Kaldet gik ikke til Ennes. Først i 1777 træffer vi ham som kirkehyrde i Röke og Torup i Skåne. Her forbliver han til alles tilfredshed til sin død i 1791. Kun udviser han, måske på grund af manglende digterlykke, i de senere år "en beklaglig benägenhet för spirituosa".

Noter:

1) En dengang i Sverrig landskendt komisk digter. 2) Her tager Schröderheim fejl. Håkan Røde var svensk og menes at have været konge i Sverrig engang i midten af 1000-tallet. 3) Skarhult fremstår i dag som et stateligt renæssance-barok slot. Det har muligvis været mere forfaldent på Schröderheims tid. 4) Nordisk kærlighedsgud. Bellman nævner ham som bekendt overordentligt hyppigt i sine værker, oftest som eksponent for de mere kødelige sider af kærligheden. 5) Sikkert en kardus tobak. 6) Haggi Abderrahman, sendebud fra Tripoli, en nordafrikansk sørøverstat i Middelhavet under tyrkisk overherredømme. Mere videbegærlige henvises til denne oversætters interessante bog Orlogsbriggen Lougen, 18 kanoner. 7) Muligvis FrS nr. 30. Tripolitaneren må i så fald have fået en meget dårlig oversættelse af digtet! Måske har han siden fået en bedre. Det ville forklare hans sendrægtighed med hensyn til den lovede belønning.

GLÆDE OVER BELLMAN

v. William Heinesen

I sit berømte forord til *Fredmans Epistlar* advarer Kellgren imod at betragte Bellmans drikkeviser under synsvinkelen *læsning*. For »den kalle låsande man« åbner disse digte sig ikke, påstår denne Bellmans digterkollega og samtidige. Nej: »Äg skal-dens kånsla, 'äg ynglingens hjärta, älska, drick, sjung!«

Og det skal heller ikke nægtes, at det ofte og tit kan komme til at gå den Bellman-læser, der trodser Kellgrens advarsel, som det gik den forelskede Pan under hans forfølgelse af naja-den Syrinx, der forvandlede sig til et rør ved åbredden: det koster ofte både agtpågivenhed og tålmod at få nogen virkelig sammenhæng ud af det kalejdoskopiske mylder af brogede detaljer, der hersker i mange af disse drikkeviser, og undertiden mislykkes det helt, meningen taber sig i kling-klang og bægersvingende værtshuslarm. Og dog har Kellgren uret. Bellman bør ikke kun synges og spilles, men netop også læses. At fordybe sig i denne store digters værker er noget, der svarer sig. Ikke blot glimter det altid her og hist af skøn-

hed, af vittige indfald, slående detaljer - disse skarpt sete små virkelighedstræk, der er så karakteristiske for Bellman og gør hans poetiske realisme så velgørende aktuel. Men ofte vil »den kolde læsende mand« også blandt disse drikkeviser møde det store digt, hvori alt samler sig til et tonende hele, et digt af dem, der går gennem marv og ben - et kunstværk, der hæver sig ensomt mod himlen som et uforgængeligt udtryk for menneskelig lyst eller kvide, eller begge dele i forening.

Eksempler. - Først til den negative side: lad os tage epistelen nr. 60 »till brännvinsadvokaten fader Kulkus om något, som passerat.« Vi dumper ned i en situation, der kun kan have mening for særligt indviede og virker temmelig uvedkommende på os, selv om det er en »Bellman« på en fængende melodi. En eller anden lokalhistoriker eller Bellman-specialist (deres tal er efterhånden legio) vil muligvis kunne finde de enkeltheder frem, der kan gøre denne vise ikke blot sammenhængende, men måske

endda underfundigt vittig. Der ligger vel en virkelig begivenhed bag disse Bellman-vers, og de indviede tilhørere ved deres bæger har fået sig en god latter. Den er dem også vel undt. Derimod kunne jeg som ungt menneske aldrig rigtig forstå grunden til den morskab, min skikkelige gamle guitar-spillelærerinde syntes at være i stand til at afvinde viser som denne om hvad der passerede brændevinsadvokaten Kulkus. Jeg mente, dette skyldtes sprogvanheligheder og manglende flair fra min side, men jeg har senere erfaret, at mangfoldige såkaldte Bellman-dyrkere har for vane at sidde og godte sig ubehersket, bare der lyder en lystig melodi med svensk tekst.

Nuvel, epistelen nr. 60 hører under ingen omstændigheder til Fredmans betydeligere, men den har interesse i denne forbindelse fordi vi faktisk ofte hos Bellman præsenteres for skildringer af lignende fragmentarisk karakter - situationer og begivenheder, vi kun halvvejs eller slet ikke forstår, fordi vi savner nøglen til dem, og som derfor kun kan have rent musikalsk og malerisk interesse for os. Men som ganske vist også ofte kan være udmærket pittoreske.

Dette gælder f. eks. den festlige krosce i epistelen nr. 13 »till brodern Bredstrom,« med dens mange livfulde detaljer. Her virker endda de tørre navneopremsninger med en vis festlig humor:

Skål, Anders Wingmark, välkommen, bror!

Och gutår, Otto Olssons mor!

Jeg må tilstå at jeg - selv uden bægerklang eller andet ydre bacchantisk apparat - i al stilhed har moret mig hemmeligt over denne Otto Olssons mor, der her har sin første og eneste optræden på den fredmanske skueplads. Umiddelbart komisk virker også replikken: »Jergen Puckel, va fan, ä du här ?« i slutningen af epistelen, efter at pågældende herre forlængst i det foregående har præsenteret sig, hjulbenet og med hvide handsker og hatten i hånden. Visen er overhovedet helt igennem af et smittende humør. Vi ser Fader Berg med sit

valthorn av mässing med bulor och ärg -*

kors, hur han svettas båd olja och mäg.

At han sveder både olie og marv er en af disse vidunderlige hyperbler, Bellman med klædelig sorgløshed strør om sig med. Det siges på samme måde om Fader Berg at han bærer »stora pumpskor på forfaders bruk.« Videre er der et lille nærbillede af nymfen Jeanna, der får ondt:

*Syster Jeanna hon illa mår -
äppna barmen, sku vi hålla
lite Hoglands vin, en tår,
lite pimpinelle!*

Dette hjælper, pigen kommer til hæfterne og aflokkes et smil, hvortil den behjertede Fredman glad bemærker:

*Klinga, bror Wingmark, för lilla kusin -
kärlekens blommor sku vattnas med
vin!*

Det er i det hele taget et lystigt og ret
bramfrit bal,
der tegnes i denne vise, blandt andet
er der en hanekamp. Videre er her
optrækkende slagsmål, klemtende
klokker, trommerne går og brand-
vagten råber, uden at dette dog gør
noget indtryk på pigerne:
»Flickorna gåspa - gu signe de
små!« Og morgenen kommer, stjer-
nerne »blänka, slockna och dö,« og
Fredman udbryder i dette herligt
beduggede hjertesuk:

*Nu bliver jag kärlig –
finns här någon mö
som önskar dö?*

Dog, dette er langt fra Fredmans
bedste skildring af broget folkeliv.
Vil man høre ham, hvor han er bedst,
så bør man gå til epistelen nr. 34,
»till Movitz, när elden var lös i hans
kvarter uti Kolmätargränden.« Den
er et stykke bacchantisk barok af
højeste rang, men den er tillige mere,
ikke blot har den glimrende maleri-
ske kvaliteter, men også et helstøbt
hændelsesforløb og en menneske-
ligt gribende slutning.

Man må forestille sig den gæve urma-
ger og skønånd Fredman i stakåndet
løb gennem det brandhærgede kvar-
ter, på vej til sin syge ven Movitz, der
trues af ildebranden. Omkring ham
lyder hornsignaler, forrykte hanegal,
klokkers klemten, trommesalver,
plasken af vand, hundegøen, gråd og
latter, og

*Nicklas torn som röde gulle
blänker i den mörka natt.*

Og brandpumper hviner, skorstene

sprager, heste vrinsker, broglæg-
ningen gynger, sprøjterne knirker
og bølgerne bruser i Norrstrommen.
Smal og smudsig, fuld af grus, lig-
ger Kolmätargränden, for enden af
gyden ligger rådstuen, ellers er der
blot kroer og »jungfruhus«, En nymfe
skimtes bag et udbuet gittervindue,
og bag hende høres slagsmål og
skvalder og skimtes blanke skalde-
pander og tomme krus. I en ituslået
lygte ryger en nedbrændt lysestump.
Trykket ind imod en husvæg står en
overfyldt skraldevogn, og i rende-
stenen ligger en døddrukken gesäll.
»Kors, bland dessa Sodoms murar
är det svårt att hitta rätt !« klager
Fredman. Mørke hvælv og hede byger
forvirrer hans blik. Og

*Kors, vad buller,
brandsignal och bajonett,
menuett,
tjuvar, patruller,
jungfruröster, klarinett ...*

Men omsider når Fredman endelig
frem til sit mål, Movitz' hus, og ser
sin syge ven i et uforglemmeligt hjer-
teskærende glimt:

*Där hans port... där skylten hänger ...
Skål, min bror, av hjärtans grund!
Löjet sig så mildt framtränger
ur en gul och blecknad mund.
Gubben Movitz; ler och nickar,
men från Karons mörka sund
dödens blund
i dina blicker
bådar snart din sista stund.*

Den syge musikanter får i hast en snaps
og en skrå, og så pakker han i allery-
derste øjeblik sine fattige sager og

flygter fra det brændende hus. Et grotest syn frembyder Movitz, idet han humper afsted, »en Eneas lik vid Troja,«: violin, klarinet og obo, alt står det i lys lue, også fra parykken udgår der ild og røg, men så får han sprøjten i nakken og vandet skyller ham ned ad mave og lår. Grotesk og rørende - chaplinsk, føler en nutidslæser trang til at bemærke. Og den uforlignelige skildring toner så ud i dette sørgmuntre hjertesuk:

*Jordens gudar, alt er lycka,
är ett stoft, ett glittergrus:
Fattigdomen vid sin krycka
lämnar lätt sitt trånga hus!
Movitz går til nästa krogen,
borgar där fornöjd ett krus,
tar ett rus,
tapper och trogen,
somnar vid ett sexörs-ljus.*

Denne epistel repræsenterer et af højdepunkterne i Bellmans rige skildringskunst. Og den kan udmærket godt læses uden at det er nødvendigt samtidig at »elska, dricka och sjunga.« Bellmans blik for farven og det maleriske er fænomenalt. Hvor denne farve- og formsans formæler sig med det humoristiske, fremkommer bedårende virkninger, der bringer en anden genial svensk kunstner og spasmager, Ivar Arosenius, i erindring - som f. eks. i den snurrige epistel nr. 22, der begynder i prosa som en bacchantisk frådsende enetale, der omhandler vidtløftige eksotiske forhold med motiver fra Orienten og tilspidser sig i en kostelig vignet af kejseren, der sidder »där på krogen, hela dagen trogen« -

*I en räd scharlakans-tröja
sitter han och har en blöja -
folket sig till jorden böja,
sina glas upphöja.
Torkar han glaset med blöjan? Jo,
det plär hans höghet fornöja.*

En særlig rang indenfor den bellmanske deskriptive kunst indtager landskabsskildringerne, sådan som de fremtræder i de store naturskildrende digte, f. eks. Fredmans sang nr. 32, »Aftonkväde«, dette brede, detailrige maleri med dets ruysdaelske eller rembrandtske clairobscure og højtidsfulde poesi.

*Ditt tække gömmer allt ... Betraktom
Floras gårdar!
Här skönsta höjder fly, där mörka
griftevårdar
på svarta kullar stå;
och under uvars gråt mullvadar,
ormar, mårdar
ur sina kamrar gå.
Det späda vattensorl, som ned i
mossan spelar
och uti rännlars språng kring fältet
sig fördelar,
gör ögats sömn så söt,
att döden liksom känns var droppa
blod förstela
i själva hälsans sköt.*

KONCERT I SVENSKA GUSTAVSKYRKAN 29.5.2021

v. Erik Harbo

Så var der koncert i Svenska Gustavskyrkan, hvor selskabet Bellman i Danmark slog sine folder i så mange år med koncerter og seminarer i Søren Sørensens velmagtsdage.

Gæsten var den herlige sanger og ven af vort selskab Martin Bagge og med sig havde han en dansk strykekvartet med fire dejlige musikere (Andrea Gyarfas Brahe, violin, Ingegerd Deckert, violin, Lene Fafner, bratsch og Titti van der Pals på cello).

Arrangøren var Musikforeningen på Folke Bernadottes Allé ledet af cellisten Tobias van der Pals.

Først lidt kritik og det gælder lyd-anlægget, som ikke rigtig ydede Bagge retfærdighed, men selv i den sammenhæng, tror jeg at tilskuerne alle syntes, at det var en dejlig eftermiddag.

Koncerten var den første i et samarbejde mellem Bagge og strykekvartetten.

Bagge lagde ud med Bort allt vad oro gör og i denne som i de fleste andre sange var strygekvartetten engageret på en meget fin måde. Bagge er en strålende arrangør og komponist ikke mindst i arrangementerne for guitar, sang og strygere. Efter en pragtfuld Vila vid denne källa som alle kender, spillede kvartetten Menuet af Drottingholmmusique af J.H. Roman, den melodi, der er oplæg til Fredmanns epistel nr. 9 Kæreste Brødre.

Så var det Fredmanns epistel nr. 34 om branden, der som et helt skuespil gik hen over scenen. Kampen med døden ender heldigvis godt. Så fik vi epistel nr. 81 om gravmaleren Løfberg, der ender med "at vi er alla torstiga" i en smuk udførelse, hvor orkesteret agerede klokke og meget mere i baggrunden. Oven på dette hørte vi Mozarts divertimento i D-dur og 1. afd. sluttede med sang nr. 64 Fjäriln vingad og den lystige sang nr. 21 Så lunka vi så småningom med Fredmanns ord om døden, som vi kan overvinde.

Efter en kaffepause kom kvartet og sanger i sommerklædning for nu gjaldt det den nordiske sommer. Bagge lagde ud med Taubes kendte Flickan i Havanna og derefter tre tekster af Drachmann Frisk morgen, Sommerdrøm og På havstokken alle med melodier af Bagge. Efter Taubes Ballad om Briggen Blue Bird som et helt skuespil sluttede koncerten med Så länge skutan kan gå. Vi hørte om Skagen om sommeren, om Marie Krøyer og komponisten Hugo Alfvén, og om Carl Nielsen

(kvartetten spillede sangen om Ilsebil fra Fynsk Forår).

Martin Bagge, som jeg talte med bagefter (vi er gamle bekendte) fortalte, hvor svært det havde været med coronaen i Sverige, og at dette var hans første arrangement i lange tider. Det har været den samme situation for mange kunstnere, der lever af koncerter og arrangementer, det må vi nok tænke lidt på.

Men tak for en dejlig koncert.

Ensemblet og Bagge er meget interesseret i andre arrangementer i Danmark, hvis nogen har brug for dem.

EVA HOLBECK TIL MINDE

v. Hans Lundsteen

Igennem mange år var Eva Holbeck tilknyttet styrelsen, både som egentligt medlem og som tilforordnet, og uanset i hvilken egenskab, var Eva altid parat til at varetage selskabets interesser på bedst mulig måde og ganske uden videre.

Forbindelsen til Bellman-selskabet var helt naturlig, idet hun var gift med Leif Bohn, con amore-oversætteren af Bellmans epistler og sange og desuden flittig bidragyder til SBiD med glimrende artikler om forholdene i Stockholm på Bellmans tid; altsammen med Evas helhjertede medleven.

På alle måder var Eva et overskudsmenneske med et sindets klarhed og åbenhed og en tilsvarende beslutsomhed, - uden at gøre noget væsen af sig selv. Det var så ligetil. Jeg er sikker på, at alle, som stadig erindrers Eva, med glæde vil samstemme i dette:

Æret være hendes minde.

TEATERET OPTIMIS

Optimis har ikke nogen ren Bellman-forestilling lige nu, men *Svenske Skønheder* (incl. Bellman) spiller i den kommende tid her:

Rejsestalden i Jægerspris

(udendørs eller indendørs efter vejret) søndag den 27. juni kl. 16.00

Selsø Slot

(udendørs eller indendørs efter vejret) søndag den 1. august kl. 19.30

Hos Olsen, Roskilde

søndag den 19. september kl. 19.00

Asnæs bibliotek

søndag den 10. oktober kl. 15.00

FOF Bramming

onsdag den 17. november kl. 10.00

FOF Esbjerg

torsdag den 18. november kl. 10.00

FOF Høruphav

tirsdag den 23. november kl. 10.00

- flere kommer til:

se på optimis.dk/kalender

CARL MICHAEL BELLMAN

40 Religiøse Digte

sat i musik af Henrik Bøggild • på dansk v. Palle Thilo
illustrationer og layout v. Maria Thilo

Skrifter udgivet af Selskabet Bellman i Danmark bind 8

SALG AF BØGER

- Palle Thilo, Henrik Bøggild og Maria Thilo: **40 Religiøse Digte** (2019) (SBiD,8) **150 kr** (medlemmer 100kr.)
- Per Olsen, Randi Larsen & Hans Lundsteen: **Tøm nu dit glas, se Døden på dig venter. Nye vinkler på Bellman.** (2015) (SBiD, 7) **Særpris 100 kr** (medlemmer 50 kr)
- Søren Sørensen: **Danske Bellmaniana.** (1999) (SBiD, 2) **50 kr**
- Jens Kr. Andersen (red.): **Bellman og Danmark** (2004) (SBiD,3). **300 kr**
- Jens Kr. Andersen (red.): **Bellman og de danske guldalderdigtere** (1996). **150 kr**
- Hans Lundsteen: **C. M. Bellmans salmer.** (2012) (SBiD, 6) **100 kr**

• Leif Bohn: **Carl Michael Bellman: Fredmans Epistler & Sange.** På dansk ved Leif Bohn 1997. **Udsolgt**

• Leif Bohn: **Træd frem du nattens gud.** illustreret af Fritz Haack **50 kr**

• Søren Sørensen
Sophienholmsonetter **125 kr**

• Søren Sørensens Bellmanroman
Sisyphos i Slotsvagten. **75 kr - gratis for medlemmer**

CDer og DVDer:

- DVD Erik Harbo m.fl.: **Bellman i Kbh. Bymuseums Havesal.** 1990 (udg. 2012) **Specialpris: 80 kr**
- CD Erik Harbo: **Bellman om kroer, kvinder og Karons båd.** (17 numre): **20 kr**
- CD Ulla Winblads Kapel: **Ett dygn med Ulla Winblad.** **100 kr** (sælges kun i forbindelse med koncerter. Kan også købes gennem Gateway music og streames på Spotify)
- CD Nis Bank- Mikkelsen: **Jeg elsker de skønne.** **100 kr.**
- CD Høier, Thorsgaard og Steffensen (Optimis): **Elskov, vin og Basfioler.** **100 kr**
- CD Bengt Ole Lindberg: **Balladen om Ulla.** **80 kr.**

Til ovennævnte priser lægges forsendelse.

Bestilling kan ske hos styrelsesmedlem og medlem af Sophienholmudvalget Dorte K. Jepsen: tlf. 26351844 og mail dj@bellman.dk

SELSKABET BELLMAN I DANMARK:

Formand:

Steen Nordberg-Nielsen

Næstformand:

Henrik Bøggild

Sekretær:

Flemming Klyver

Kassefører:

Mogens Schmidt

Styrelsesmedlemmer ydeligere:

Jarl Forsman

Sisi Cohrt

Hans Brodersen

Steen Nordberg-Nielsen

Alfred Qvistgaard

Hans Brodersen

Dorte K. Jepsen

Sophienholmudvalg:

Dorte K. Jepsen

Henrik Bøggild

Jarl Forsman

Sisi Cohrt

& Flemming Klyver

Hjemmesideudvalg:

Sisi Cohrt

www.bellman.dk

**Ansvarshavende redaktør
af MfSBiD:**

Vakant

Layout:

Maria Thilo

Tryk:

Hobro lyntryk

Udgiver:

Selskabet Bellman i Danmark

Tilknyttet styrelsen:

Skuespiller Nis Bank-Mikkelsen

Revisor Jytte Løvaa

Revisorsuppleant Geert E. Petersen

KONTINGENT

Som kompensation for coronaåret 2020's totale fravær af medlemsarrangementer har styrelsen besluttet at kontingentet for 2021 kun bliver **100 kr.**

Indbetaling:

Reg.nr. 1551 konto 537 3751

Husk navn på indbetalingen

INDHOLD:

S. 2

NYT LIV TIL BELLMAN SELSKABET

S.3

VELLYKKET ÅRSMØDE OG GENERALFORSAMLING PÅ
DEN SVENSKKE AMBASSADE 15.JUNI 2021

S. 5

EN BREVVEKSLING II
V. PALLE THILO

S. 10

GLÆDE OVER BELLMAN
V. WILLIAM HEINESEN

S. 14

KONCERT I SVENSKA GUSTAVSKYRKAN 29.5.2021
V. ERIK HARBO

S. 16

EVA HOLBECK TIL MINDE
V. HANS LUNDSTEEN

S. 17

TEATERET OPTIMIS

S.18

PRAKTISKE OPLYSNINGER